

Զիսայրիս երկանց իմոց քրտանց առաջին,
Քեզ նուիրեմ ես ի հեռուստ սրտագին։
ՀԱՅՆԵԼ այզի Խորայելեան անրերին։
ՀԱՄԱԼ պտղոց փոխան ըղիուշ վայրենի։
ԱՀԼ խնամօքդ այզեպանիդ բարելցան։
Քեզ զարդասցուք յընթացս ու տման շահեկան։
ՄԿԲ քեզ որդիք երախտապարտ յափառեան։
Զ. քեզ օրչնեսցուք յաւէրժ ի ձայն զոհութեան։

ԱՆ ԵՌ. ԴԱՌ. ԱՐԴ. Հ. Դ.

ԴԱՐ. ՀԱՅ. Պ. ԱՐՄԵՆԱԿԱՆ

ԱՆՆԵՂԱԿԱՆ ԱՎՐԵՒԽ ԹԱԿԱՆ-ՀԵԱՆՁ :

Ի ՇԱ-ՀԵ-ՀԵ-ՀԵ-ՀԵ-ՀԵ-ՀԵ-ՀԵ-

ԹՈՅՆԻ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԵԱԿ ՈՉՆՉՈՅՆՈՒ
ՆԱՐ ՀԱՅ.Բ.

Յետագայ տեղեկութիւնը այս օրերս
կարդացի և հարկաւոր համարեցի հաղոր-
դել մանաւանդ զիւղական քահանանե-
րին և նոցա միջնորդութեամբ զիւղացի
քնակիչներին։ Կիտրօնը (լիմոն), ինչպէս
երեւումէ, թոյնի ներգործութիւնն ոչըն-
չացնելու և նորանից նախապաշտպանելու
յատկութիւն ունի։ Ենդիկական Խթհի-
նէում օրագիրը պատմումէ Խզիպտոսի
մէջ նկատված մի դէպք։ Խըկու յանցա-
ւորներն դատապարտված էին ի մահ թու-
նաւոր օձերի միջնորդութեամբ։ Խըր նո-
ցա պատժելու էին տանում, ցաւակից կին
մի նոցա քանի մի կիտրօններ տուեց, որ և
կերան նոքա։ Խըր այնուհետեւ յանցա-
ւորները աւար յանձնվեցան ամենաթու-
նաւոր օձերին, նոքա անվաս մնացին։
Կահանդապետը շատ զարմացաւ այս գոր-
ծի վերա և միւս օր նորէն ուղարկեց նո-
ցա պատժելու, և կիտրօնի ներգործու-
թեան մասին համոզվել յանկանալով,

կիտրօնը կերցը յանցաւորներից մինին,
իսկ միւսին—ոչ։ Փաստը հաստատվեցաւ.
նա, որ կերել էր կիտրօնը, կենդանի մնաց,
իսկ միւսը մեռաւ օձի թոյնից։

Վ.Ա.Ա.Ե.Լ հաստատելու համար կարօղ
եմ գարձեալ հաղորդել Փրանսիական զօ-
րական պ. Աաշեից նկարագրված փաստ մի,
որ բնակումէր Փրանսիական գաղթակա-
նութիւնների մէջ։ “1848 թուին, պատ-
մումէ Աաշե իւր յիշատակաթերթերի
մէջ, —կառավարութիւնը պատուիրեց նո-
րին շինել Ենդիկայինների ձեռով կործան-
ված Դէզէ ամրոցը Մարտինիկի մէջ։
Իմզօրագունդը բանումէր խրամների մէջ։
Մի զինւորին կծել էր զեղին օձ։ Աս կան-
չեցի երդմնեցուցիչը։ Ածելիով նա լսյնա-
ցրեց կծած տեղի վէրքը և քամեց նորա
մէջ կիտրօնի հիւթ։ Յետոյ նա հրամայեց
զինւորին մի բաժակ ձիթենու ձէթ խմել
և յետոյ նոյնչափ բօմ։ Վ.յնուհետեւ նա
պատուիրեց զրաղեցնել հիւանդը զրօսան-
քով կամ ուրիշ կերպով և իւրաքանչիւր
կէս ժամփա տալիս էր նորան խմելու կիտ-
րօնի հիւթ։ Կծած տեղի ուռոյցը սկսեց
նշմարելի կերպով ռչնչանալ և միւս օրը
ամենաշնչին չետքերն միայն մնացին,։
Աաշեի ինդրով օձերի երդմնեցուցիչը ցոյց
տուեց կիտրօնի հիւթի ներգործութիւնը
օձի թոյնի վերա, օձին կծել տալով բա-
նանի պատուղը։ Օձի կծելուց յետ կիտրօ-
նի հիւթի ներգործութեանը ենթարկված
բանանը սեացաւ։ Թէկ այս տեսակ փառ
տերը գեռ ևս մեկնված չեն, սակայն նոց
նշանակութիւնը այնքան մէծէ, որ ուսու-
նականներն հարկաւոր համարեցին պար-
պել նոցա հետազօտութեանն։